No. 2873 Woensdag 18 Aug. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Op weg naar de ordening.

Enkele weken geleden heeft Mr. van der Meer in dit blad gewezen op de grote verandering die zich aan het voltrekken is in de sociaal-economische ideënwereld: n.l. de totstandkoming van de ordeningsgedachte.

Ook buiten christelijke kringen wint de ordeningsgedachte steeds meer veld. Dat is ook wel te begrijpen, want niet alleen is ordening volstrekt noodzakelijk om de christelijke rechtvaardigheid en liefde in de maatschappij te verwezenlijken, maar ook biedt zij de enige uitweg uit de onberekenbare dreigingen van de conjunctuur en uit de warwinkel van sociale conflicten die de productie belemmeren juist in tijden dat de vraag het grootst is. Deze overwegingen, gevoegd bij het feit dat onder de producenten van belangrijke grondstoffen — rubber, aluminium, staal, tin — reeds lang met succes samenwerking wordt toegepast, hebben tot resultaat gehad dat veel vooraanstaande economen iets gereserveerder staan tegenover de liberale theorie zowel als tegen de practijk der vrije concurrentie.

Onlangs heeft prof. mr. C. W. de Vries een brochure het licht doen zien, waarin hij het tekort van deskundigheid bij de staatsorganen erkende en de instelling van adviserende raden bepleitte, die de bemoeiingen van de Overheid met het het bedrijfsleven moeten vergemakkelijken. Het was wel geen organisatie van bedrijfsleven, maar toch tenminste een organisatie van deskundigen voor het bedrijfsleven, en de brochure van [illegible] [illegible] benaderingspoging niet ongunstig ontvangen.

Enkele weken later kwam een ander Rotterdams hoogleraar, de bekwame prof. N. J. Polak, met een zeer lezenswaardig artikel in „Economisch-Statische Berichten". In de afgelopen jaren is prof. Polak een der meest vooraanstaande tegenstanders van de deflatiepolitiek geweest. Thans dringt hij in zijn artikel „Vernieuwing" aan op actieve reconstructie-politiek, op bevordering der financiering van middelgrote en kleinere bedrijven, op contrôle van het prijsniveau, op verplichte bemiddeling in arbeidsconflicten en... op contrôle, ordening, van de grote bedrijven. Het is van belang, te lezen, hoe deze deskundige met het liberale axioma van het „economisch motief" afrekent, en het algemeen belang ziet als een doel, dat direct moet worden nagestreefd en niet langs de omweg van ieders eigenbelang.

De schrijver wijst op de ongebreidelde macht van de leiders van grote concerns, van ondernemersorganisaties, van vakbonden en in zekere mate ook van de leiders van het bankwezen.

En Prof. Polak schrijft dan:

„Zij allen kunnen veel heil brengen aan de gemeenschap, maar zij kunnen haar ook veel onheil berokkenen. Zij kunnen scheppen en vernietigen, leven wekken en groei belemmeren.

Velen hunner zijn zich dat niet bewust. Zij handelen nog maar naar de mentaliteit van de kleineren, die nog voor het persoonlijk bestaan moeten zwoegen en daarbij slechts kunnen streven naar materieel voordeel. Ook deze leiders vatten nog slechts dat materiële voordeel in het oog, niet in de eerste plaats voor zichzelf, maar voor de onderneming of de groep, wier belang zij dienen. Zij zien — op enkele uitzonderingen na — nog niet, dat de sociale macht sociale plicht impliceert, dat van personen in hun positie een ruimere blik op de behoeften van de samenleving kan worden verwacht.

Eens hebben vorsten dezelfde ontwikkeling doorgemaakt. Toen zij nog lagere edelen of gelijken hadden te bevechten, was winst hun drijfveer. Als alleenheersers gingen zij enige tijd in de oude lijn voort, hun gebied en hun civiele lijst te vermeerderen door veroverings-oorlogen, huwelijken, ruilingen en andere transacties. Maar hoe meer hun bestaan beveiligd werd tegen mededingers, des te meer wijdden zij zich aan de belangen van het volk. En dit te meer, naarmate zij bij dit volk tegenwicht vonden tegenover handelwijzen, hun door eigenbelang, ijdelheid, eerzucht of machtswaan ingegeven.

Deze ontwikkeling mag nú van de genoemde leiders worden verwacht. Zij hebben niet langer strijd om het eigen bestaan te voeren. Hun bedrijf of organisatie is een onmisbaar element in de moderne maatschappij, die hun producten of hun voorlichting niet kan ontberen. Deze machtigen zijn aan hun positie verplicht, zich bij hun handelingen, die toch wel steeds het belang van hun organisaties zullen dienen, rekenschap te geven van de sociale uitwerking.

[illegible] kunnen worden gebracht door tegenwichten. Indien wat zij doen aantastbaar, vernietigbaar is, worden zij meer en meer gedrongen tot een algemeen sociale mentaliteit, die nu nog slechts bij enkelen hunner bestaat.

Daartoe zal dienstig zijn een lichaam, zoals wij hierboven bedoelden, een lichaam, dat het midden houdt tussen een economische rechtbank en een economisch openbaar ministerie. Zulk een lichaam, samen te stellen uit een aantal voor het leven te benoemen personen van grote kundigheid en betrouwbaarheid, voorzien van een staf medewerkers, zou ruime bevoegdheid van onderzoek moeten verkrijgen en voorts het recht te publiceren wat zijns inziens moet worden bekend gemaakt, bij de gewone rechter vernietiging te vorderen van handelingen en overeenkomsten, welke het strijdig acht met de goede zeden en de openbare orde, alsmede prijsverhogingen te vernietigen of minimumprijzen vast te stellen. Hetzelfde lichaam zou kunnen worden ingeschakeld in de procedure van verbindendverklaring van overeenkomsten in het algemeen belang, bijvoorbeeld ter verkrijging van grotere doelmatigheid van bedrijfsmethoden of grotere stabiliteit in een bedrijfstak."

Tot zover prof. Polak. Voor de gedachten, welke aan zijn voorstel ten grondslag liggen, hebben wij méér waardering dan dan voor het voorstel zelf. Het is geen geringe zaak, aan een aantal aan niemand verantwoordelijke, onafzetbare personen de macht te geven, alle geheimen van ondernemingen en van zakenmensen te doorsnuffelen en desgewenst te publiceren. Ook lijkt ons de gewone rechter geenszins de aangewezen autoriteit om uit te maken of bepaalde handelingen in het (economisch) algemeen belang zijn dan wel niet. Ten slotte zou de activiteit van het door Prof. Polak gewenste mechanisme zuiver negatief zijn. Mogelijk zou er enig kwaad door voorkomen worden, doch iets goeds zou het nooit kunnen tot stand te brengen.

Wij geloven dan ook niet, dat 's professors voorstel in de practijk enige kans van slagen heeft. Maar de gedachte die er aan ten grondslag ligt is gezond. De gemeenschap heeft het recht en de plicht, zich te beschermen tegen het risico, dat altijd ontstaat wanneer bij enkele weinigen zéér grote macht is geconcentreerd. Erkent men dit, dan is het naar de ordeningsgedachte nog maar één stap. Want dan is het nodig, organen in het leven te roepen die deze zéér machtigen kunnen controleren en in zeer sprekende gevallen ook corrigeren. Beter nu dan door van hoger hand een aantal deskundigen voor het leven te benoemen, kan dit doel bereikt worden langs de weg der ordening, die het bedrijfsleven in de gelegenheid wil stellen, zèlf zulke organen te vormen, terwijl dan de staatkundige overheid alleen nog maar toezicht behoeft te houden.

Verblijdend is echter, dat ook in het wetenschappelijk-economisch centrum der Rotterdamse Handelshogeschool de liberale doctrine steeds meer verlaten wordt voor de conceptie van de „welvaartsstaat."

Wordt Nederland Katholiek?

P. Doens schrijft in de Maasbode:

De algemene ervaring leert, dat er een innig verband bestaat tussen het godsdienstig en het zedelijk leven van de mens. Dat komt wel bijzonder tot uiting in het huwelijksleven met betrekking tot het aantal geboorten.

Terwijl de Katholieke Kerk met alle zorg en kracht daar de christelijke zeden handhaaft, blijven in de ware katholieke gezinnen ook nog in deze tijd een behoorlijk aantal kinderen geboren worden.

En met de inzinking van het godsdienstige leven der ouders, neemt bijna in dezelfde mate in de gezinnen het aantal geboorten af.

Nu heeft het „Centraal Bureau voor de Statistiek" te 's-Gravenhage in „Mededeling" no. 4 van dit jaar, in uitvoerige tabellen een nauwkeurig overzicht gegeven van de geboorten in Nederland over 't jaar 1935 met betrekking tot de kerkelijke gezindte der ouders.

Deze geboorte-cijfers zijn wel zo gewichtig, dat daarop de openbare aandacht nader mag worden gevestigd.

De kerkelijke gezindten zijn daar tot vier hoofdgroepen bijeengebracht: Protestant, Rooms-Katholiek, Israëliet en geen kerkelijke gezindte.

Onder Protestanten zijn begrepen alle gezindten, welke als daartoe behorend zijn te rekenen en ook zij, welke in de volkstellingspublicatie onder „andere kerkelijke gezindten" zijn gebracht, welke groep bij de laatste volkstelling van 30 December 1930 zelfs 5.27 pct. van de totale bevolking van Nederland uitmaakte.

Aldus ingedeeld was de bevolking van Nederland op die datum voor 47.44 pct. Protestant, 36.42 pct. Katholiek, 1.41 Israëliet en 14.42 pct. tot „geen kerkelijke gezindte behorende."

Nu zijn in Nederland in het jaar 1935 in totaal geboren 167.798 wettige kinderen en 2.627 onwettige.

Van die wettig geborenen zijn bij de ambtenaar van de burgerlijke stand als Protestant, in bovengenoemde algemene zin, opgegeven 70.543 kinderen of 42.04 pct. van het gehele aantal, als Rooms-Katholiek 74.633 of 44.48 pct., als Israëliet 1317 of 0.78 pct. en als tot geen kerkelijke gezindte behorende 21305 kinderen of 12.70 pct. Het aantal onwettig geborenen, dat aangetroffen wordt bij alle richtingen in enigszins verschillend percentage en dat in deze cijfers niet is medegedeeld, is echter te gering om een wijziging van enige betekenis in deze getallen aan te brengen. Er zijn dus in Nederland in dat jaar 4090 katholieke kinderen méér geboren dan protestantse en dat niettegenstaande de katholieken bij de volkstelling van einde December 1930 beduidend minde in aantal waren dan de gezamenlijke protestantse richtingen; toen was van de gehele bevolking in Nederland slechts 36.42 pct. katholiek en 47.44 pct. Protestant.

Ook de cijfers der wettig geborenen van Israëlieten, 0.78 pct. en tot geen kerkelijke gezindte behorende, 12.70 pct., blijven in het jaar 1935 relatief beneden hun bevolkingscijfers van het jaar 1930, die toen resp. 1.41 pct. en 14.42 pct. bedroegen. Berekent men het getal wettig geborenen in 1935 per 1000 gehuwde vrouwen beneden 50 jaar naar de kerkelijke gezindte van de moeder, dan verkrijgt men de volgende cijfers: Protestanten 133.35. Katholiek 208.83, Israëliet 85.20, geen kerkelijke gezindte 69.22 gemiddeld voor het Rijk 146.55.

En wordt hierbij het Rijksverhoudingscijfer voor de Protestanten genomen = 100, dan worden de vergelijkenda getallen voor de Rooms-Katholieken 157, voor de Israëlieten 62 en voor geen kerkelijke gezindte 52.

In Nederland werden dus in 1935 bij de katholieke vrouwen ruim anderhalf maal zoveel kinderen geboren als bij de protestante, ongeveer twee en een half maal zoveel als bij de Israëlitische en ruim driemaal zoveel als bij de vrouwen tot geen kerkelijke gezindte behorend.

De Katholieke leer, die de natuurlijke huwelijkszeden handhaaft en zedeloze praktijken als zware zonde veroordeelt, blijkt dus een zeer gunstige invloed uit te oefenen op het aantal geboorten. En bijzonder de vaak zeer zeker geheel ongelovige richting van de ouders, die verklaren tot geen kerkelijk gezindte te behoren, heeft daarop zulk een verderflijke invloed, dat zij in haar nageslacht haar eigen toekomst vermoordt.

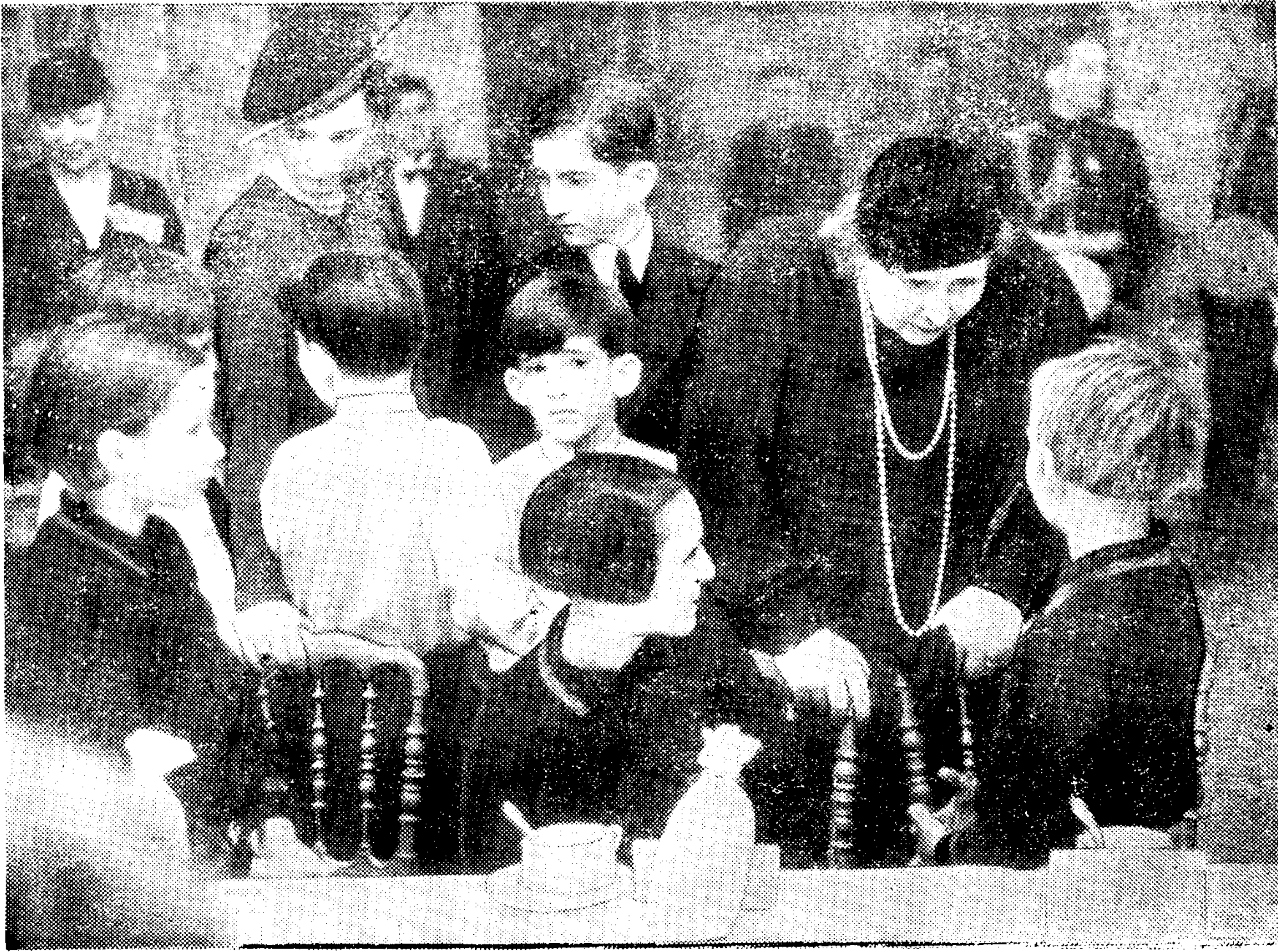
Intussen beleven wij in de laatste tientallen jaren voor alle al of niet godsdienstige richtingen van ons volk ook voor de katholieken, een verontrustende vermindering van het aantal geboorten.

In het jaar 1935 was het getal wettig geborenen per 1000 gehuwde vrouwen beneden 50 jaar in vergelijking van het gemiddeld cijfer van de jaren 1909—1910 teruggelopen voor de Protestanten van 215.95 op 133.35, voor de Katholieken van 286.91 tot 208.83, voor de Israëlieten van 157.13 tot 85.20, voor „geen kerkelijke gezindte" van 88.19 tot 69.22 en voor het Rijk van 231.49 tot 146.55.

Zulk een daling van het geboortecijfer in Nederland van bijna 37 pct. gedurende de laatste 25 jaren, wordt inderdaad zeer ernstig. Het gezond groeiend volksbestaan wordt daardoor wezenlijk bedreigd.

De Katholieken gaan hier ook niet vrij uit. Immers zo zij allen ook praktisch als Katholiek volgens de leer van hun Kerk leefden, dan waren hunne geboortecijfers in Nederland veel gunstiger dan thans.

Als het beste middel om het Nederlandse volk zijn ongerept bestaan te verzekeren, mogen wel worden aanbevolen de handhaving en de versterking van het christelijk geloof en de bestrijding en afwering van het dreigend ongeloof.

ARME KINDEREN ALS GASTEN VAN EEN JONGE KONING. De jonge koning Peter van Joego-Slavie tezamen met zijn broers, Prins Tomislav en Prins Andre, deelde Nieuwjaarsgiften uit aan arme kinderen aan het Koninklijk Paleis in Belgrado. Rechts: Koningin Marie spreekt met twee van de jonge gasten.

Tweede Suppletoire Begroting 1937.

Memorie van Antwoord.

Naar aanleiding van het in de algemene beschouwingen van de Raad gedaan verzoek om te waken tegen overdrijving bij het doodschieten van honden, wil de Gouverneur gaarne de gevraagde waakzaamheid toezeggen. Anderzijds meent hij echter dat evenzeer zoveel mogelijk behoort te worden tegemoetgekomen aan gerechtvaardigde klachten omtrent toename van het aantal loslopende honden. Dat in die ietwat netelige positie de meest mogelijke tact behoort te worden in acht genomen, beaamt de Gouverneur ten volle.

Gedistilleerdverordening.

Met betrekking tot vraag of bij het samenstellen van de onderwerpelijke aanvullingsbegroting wel rekening is gehouden met de ontwerp-verordening tot wijziging van de Gedistilleerdverordening en die tot wijziging van de Loodsdienstverordening, kan worden medegedeeld dat inderdaad bij de nadere raming van de opbrengst der middelen met de mogelijkheid ener verlaging van de opbrengst der middelen „accijns op gedistilleerd" en „loodsgelden" is rekening gehouden.

De reden waarom deze verordeningen nog niet zijn afgekondigd is gelegen in het feit dat nog geen bericht is ontvangen of bij Hare Majesteit de Koningin het voornemen bestaat tot vernietiging dier verordeningen.

Nieuwe werken.

Wat de Landsgebouwen betreft, hieromtrent was een bouwplan opgesteld, waarbij een deel van de noordelijke vleugel van het Fort Amsterdam bestemd was om te worden verbouwd tot Raadzaal, voor de Koloniale Raad, annex ver-

WETENSCHAPPELIJK ONGEVALLENONDERZOEK.

Factoren, die ongelukken in de hand werken.

Bij alle lectuur, die er tot dusverre over gevaren en het ontstaan van ongelukken is verschenen, werd de z.g. „schrikseconde", d.i. het korte, noodlottige ogenblik, dat er verloopt tussen het verschijnen van een gevaar en de reactie van de hersenen, als het eigenlijke critieke moment beschouwd. Deze onheilspellende seconde was tot een vast begrip geworden, dat gewoonlijk als afdoende verklaring voor het ontstaan van een ongeluk werd genoemd en ook als zodanig werd aanvaard, zonder dat men eigenlijk een heldere voorstelling had van het wezen van en de omstandigheden waaruit de „schrikseconde" wordt geboren. Het werd eenvoudig beschouwd als een psychologisch fenomeen. Doch deze opvatting is niet steekhoudend gebleken en bergt zelfs nieuwe gevaren in zich.

Op de waarneming van gevaren komt het aan.

De ongevallendeskundige Dr. Lossagk is tot de overtuiging gekomen, dat men bij de beoordeling van de „schrikseconde" het zwaartepunt moet verleggen naar het probleem van de waarneming der gevaren. Eerst als de deskundige heeft vastgesteld, in welke mate en door welke omstandigheden op het ogenblik van gevaar het waarnemingsvermogen van een automobiel-bestuurder bijvoorbeeld verminderde, kan hij het wezen van de „schrikseconde" en haar betekenis voor elk geval afzonderlijk juist beoordelen. Daaruit blijkt vanzelf, dat men door verhoging van de verkeersveiligheid de waarnemingsvoorwaarden voor oog en brein van de automobilist aanmerkelijk kan verlichten. Ieder, die wel eens achter het stuur van een auto heeft gezeten, weet, hoe zeer zijn aandacht in beslag genomen wordt.

Daar zijn bijvoorbeeld de straatnamen. Als zij uniform waren, dus óf aan speciale masten, óf aan de straathoeken op de huizen aangebracht, als ze bovendien uniform van grootte, kleur en schrift waren, dan zou het zoeken naar een bepaalde straat niet langer zoveel rondturen en speuren vereisen, waardoor de aandacht die noodzakelijk aan het besturen van de wagen moet worden besteed, wordt afgeleid voor korter of langer tijd. Men zou dan integendeel met een snelle blik opzij in één oogopslag kunnen vaststellen, of men op de goede weg is of niet.

Evenzo is het met de verkeerstekens, met de verlichting van andere voertuigen, vooral met de richtingaangevers, die het oog van de bestuurder eigenlijk bij elke auto op gelijke hoogte en in eendere uitvoering zou moeten aantreffen. Hetzelfde geldt voor de stoptekens van voorliggende wagens en voor de schijnwerpers van een tegenligger. Het verloop van straten en wegen moet elk ogenblik duidelijk zijn te onderkennen. Er zijn nog altijd overal tal van plaatsen, waar de weg zich vernauwt, zonder dat de automobilist deze verandering tijdig of voldoende kan opmerken. Als speciale borden hiervoor noodzakelijk zijn, dienen ze doelmatig te worden opgesteld en niet, zoals nog dikwijls het geval is, de aandacht eer afleiden dan in de juiste richting sturen.

„Opvallen" is van belang.

Elk automobilist komt bijna dagelijks voor dergelijke situaties te staan, waarin zijn aandacht door een of andere twijfelachtigheid of onnauwkeurigheid in het verkeersbeeld overmatig in beslag wordt genomen of zelfs geheel wordt afgeleid. Niet altijd behoeft daardoor gevaar te ontstaan — maar toch hebben zulke omstandigheden dikwijls noodlottige gevolgen, zoals de dagelijkse practijk de ongevallendeskundige leert.

Een hoofdstuk op zichzelf is de straatverlichting, vooral in regenachtige nachten. Links of rechts van het gezichtsveld van de bestuurder onstaat een zone, waarin een of andere hindernis voor het menselijk oog in het geheel niet opvalt. In het donker geklede voetgangers of slecht verlichte fietsen zijn dan in het heel niet meer te onderscheiden. Hiermede wil intussen nog niet gezegd zijn, dat voorwerpen in deze zone absoluut onzichtbaar zijn, doch ze zijn te weinig opvallend om aanstonds tot het bewustzijn van de automobilist door te dringen. En juist omdat in deze zone dus meer dan gewone oplettendheid van de zijde van de automobilist wordt vereist, kan het gebeuren, dat zijn aandacht van andere dingen te zeer wordt afgeleid. Een middel om dit gevaar te ondervangen, is, de straatlantaarns in zigzag-lijn aan te brengen.

De automobilist ziet anders.

Het is nog veel te weinig bekend, dat de automobilist op geheel andere wijze ziet dan de voetganger. Niet alleen, dat zijn blik door de voorruit gaat, die nooit zo helder als de lucht kan zijn, en dat slechts een beperkt deel van hetgeen er om hem heen is, zijn oog treft, doch hij is tevens gedwongen, snel te zien. Als iemand een fotografische momentopname maakt, die eigenlijk volgens tijd belicht had moeten worden, dan heeft men zo ongeveer het verschil tussen het gezichtsvermogen van de automobilist, die met zijn ogen steeds momentopnamen heeft te maken en dat van de voetganger, die al naar believen ook tijdopnamen kan maken.

Daarbij komt nog, dat de reactiesnelheid der gezichtszenuwen bij duisternis wel groter wordt, maar toch niet dezelfde verhouding bereikt als bij daglicht. Daarom is het noodzakelijk in het verkeersbeeld, zoveel mogelijk contrasten te scheppen.

De menselijke onvolmaaktheid.

Van de honderd verkeersongevallen komen er 96 op het onberekenbare conto van de menselijke onvolkomenheid. De vermoeidheid van het oog treedt haast ongemerkt in, doch vermindert het waarnemingsvermogen. Nog andere factoren komen daarbij, die nog moeilijker zijn na te speuren, zoals gebrekkig verkeersinzicht, falend opmerkingsvermogen, geringe neiging om gevaren af te weren en zelfs karakterfouten.

Het is de taak van de ongevallendesdundigen, een zo diep mogelijk inzicht in deze menselijke onvolkomenheden te krijgen en vervolgens op grond van de verkregen gegevens wenken te geven, waardoor de storende invloeden kunnen worden verminderd.

Theorie en Praktijk.

„Het heeft me zeer verbaasd U niet ontmoet te hebben op het moedercongres."

„Och, ik ben geen theoretische moeder, ik heb zes kinderen."

gaderzaal voor de Raad van Bestuur.

Nadat echter van dit voornemen is afgezien, is nog geen nieuwe bewerking van het bouwplan opgesteld.

Nog kan worden aangestipt, dat voornemens bestaan tot nieuwbouw van een postkantoor, van een gebouw voor de Openbare Gezondheidsdienst, van een kliniek voor geslachtsziekten te Mundo Nobo, en tot het bouwen van nieuwe woningen in het Fort Amsterdam na afbraak van het tegenwoordige gebouw van de Openbare Gezondheidsdienst, alles te Curaçao, en van een nieuwe marinierskazerne, politiebureau en pasanggrahan te Oranjestad, alsmede tot uitbreiding van het Gezaghebberskantoor aldaar.

Waterleiding.

Het is de Gouverneur nog niet wel mogelijk een juist bedrag hetwelk benodigd zal zijn, op te geven zolang het rapport van de deskundige op het gebied van watervoorziening, die pas kort geleden van hier is vertrokken, nog niet is ontvangen.

Het Bestuur kan niet de mening delen der leden, die principieel niet goedkeuren, dat op Gouvernements drukwerken advertenties worden geplaatst. Ook in Nederland is dit gebruikelijk. Het heeft altijd aan een ieder vrijgestaan daartoe tot het Bestuur enig verzoek te richten.

Scholen.

Met betrekking tot de vraag of het Bestuur de kwestie van de inning der schoolgelden der bijzondere scholen welke bij de behandeling van de ontwerpbegroting 1938 ter sprake is gebracht, nader heeft onderzocht, kan worden medegedeeld dat het Bestuur nog steeds op hetzelfde standpunt staat.

De nieuwbouw van de Hendrikschool was oorspronkelijk bepaald voor de jaren 1938 en 1939. Hierin is door het vertraagde tempo van uitvoering van het bouwplan wijziging gekomen, zodat thans deze school pas in 1940 zal worden vernieuwd.

Wat betreft de heffing van de accijns op gedistilleerd op het eiland St. Maarten staat het Bestuur nog steeds op hetzelfde standpunt.

Zoals in de Memorie van Antwoord op de Begroting 1938 werd medegedeeld genieten de ambtenaren, aan wie buitenlands verlof wordt verleend, vrije overtocht vanaf hun standplaats, waar deze ook gelegen is.

Telefoon.

Van de eerste twee gegadigden naar de leverantie van de automatische telefoon-installatie zijn reeds de aanbiedingen binnen. Echter moeten naar billijkheid de prijzen en deugdelijkheid ook van nog andere aanbiedingen grondig bestudeerd worden.

Met betrekking tot de vraag om het resultaat te mogen vernemen van de overwegingen betreffende de verlaging van de telefoontarieven in de buitendistricten, kan worden medegedeeld dat deze tariefverlaging per 1 October a.s. in werking zal treden.

Bij het ontwerpen van de thans in uitvoering zijnde verbeteringen aan het Leprozengesticht is geen rekening gehouden met het vergroten van de bestaande kapel of het bouwen van een nieuwe. Nadat de gehele wijziging is uitgevoerd, zal het vraagstuk van de kapel nader in studie worden genomen.

Signaalklokken.

Het is de bedoeling om aanvankelijk vier signaalklokken op te stellen, namelijk aan een ieder zijde van de brug, een bij Plantersrust en een op het Julianaplein. Indien voldoende telefoonaders beschikbaar zijn, kan mettertijd gedacht worden aan uitbreiding van het signaalsysteem door plaatsing van klokken nabij Cas Chiquito, te Salinja en eventueel Rio Canario. Uit de stand der wijzers kan worden opgemaakt langs welke weg het eerst de andere stadshelft kan worden bereikt dan wel of men voldoende tijd zal hebben om nog zaken af te doen in het stadsgedeelte waarin men zich bevindt; de tijd van wachten kan aldus worden benut of verkort en de reeks voor de brug wachtende voertuigen zal worden verminderd.

Politie.

Tengevolge van een misverstand, hetwelk zeer door het Bestuur wordt betreurd, is de aanvrage van een bedrag van ƒ 26.500,— toegelicht met de wenselijkheid dat de bezetting van de politieposten te Dominguito, Montagne, Kleine Berg en Westpunt zou geschieden met brigadiers van de militaire politie als commandanten. Daartoe bestaat in derdaad geen wenselijkheid.

Uitgangspunt van het voorstel is geweest de behoefte aan behoorlijke woningen voor de opzieners en de veldwachters. Hier is aan vastgeknoopt de bouw van een woning voor de brigadier-wachtcommandant te Dominguito opdat hier een gehuwd brigadier zal kunnen worden geplaatst.

Daartegenover wordt al het mogelijke gedaan om goede inheemse veldwachters en opzieners te kweken. Daartoe zijn sinds 1933 hogere eisen van ontwikkeling gesteld voor de benoeming tot veldwachter, zodat er thans alhier een 9-tal sindsdien benoemde tijdelijke veldwachters zijn, die met behoorlijke kans op succes een sinds een maand aangevangen halfjaarlijkse cursus voor een examen veldwachter doorlopen, welke cursus door instructeurs der militaire politie gegeven wordt.

De Gouverneur moet de opmerking, dat hij niet genegen zou zijn om mede te werken, Curaçaoenaren in het militaire politiekorps op te nemen, afwijzen. Er zijn enkele Curaçaosche krachten in dat korps werkzaam als waarvan het Bestuur er gaarne meer zou hebben. Het feit dat een, in destijds gegeven omstandigheden, zo goed mogelijk genomen proef om gelijkwaardige althans goede krachten te bekomen, genomen is, bewijst zulks voldoende. Die proef zal t.z.t. herhaald worden.

De haven.

De zijkanten van de haveningang, wel ke in 1929 werd verbreed, zijn op een diepte van 35 voet gebracht.

In het midden der haveningang was toen een minimumdiepte van 40 voet.

De maximumdiepgang der schepen, welke 10 jaar geleden Curaçao aandeden bedroeg circa 32 voet. Met het toenemen der tonnemaat is ook de diepgang toegenomen. Dit jaar vertrok van hier een schip met diepgang van bijna 39 voet.

Intussen heeft enige verzanding plaats, speciaal tussen het rode en groene havenlicht, waar een drempel ligt. De maximum diepgang op deze drempel liep van 1874 tot 1937 terug van 22,40 M. tot 14,20 M.

Bij het groene havenlicht waar in 1929 de 35 voetlijn 10 M. uit de wal lag, loopt deze lijn thans bijna 40 M. uit de wal. Dit is bij een totale havenbreedte van 100 M. te veel.

De bestaande plannen houden niet in de verwijding van de haveningang, gevaar door grotere deining in de havenmond bestaat niet.

Aangezien het is komen vast te staan, dat met de uitvoering van de bestaande plannen dit jaar nog niet een aanvang kan worden gemaakt, wordt bij Nota van Wijzigingen het voor dit doel aangevraagde krediet afgevoerd.

Voorlopig zal met het wegnemen der aanslibbing bij het groene havenlicht door plaatselijk baggermaterieel worden volstaan.

Thans wordt de Raad voorgesteld bovenbedoeld bedrag van ƒ 100.000 te bestemmen voor het navolgende:

1o. Verlenging van de nieuwe weg naar het 3de district van Zegoe naar Kleine Berg, welke weg voor het drukke verkeer aldaar van groot nut zal zijn. Hiervoor is benodigd een bedrag van ƒ 80.000.—;

2o. Aanschaffing van een nieuwe boot ten dienste van de Gouverneur voor een bedrag van ƒ 20.000.—. Het is bij deskundig onderzoek gebleken dat de thans in gebruik zijnde boot noodzakelijk vernieuwd moet worden aangezien zij niet meer aan de eisen voldoet. Voordeliger is het een nieuwe aan te schaffen en de oude te verkopen.

Haven van Aruba.

Het Bestuur is voornemens de havenoutilage te Oranjestad te verbeteren door verlenging van de Gouvernements steiger. Door een gewijzigde plaatsing van de loods op die steiger is steeds rekening gehouden met de toekomstige uitvoering van dit voornemen.

Volgens inlichtingen zullen de kosten van een kleine verandering in de Oostelijke havenmond, waarmede geen noemenswaardige verbetering gepaard zou gaan, wegens de geringe omvang van het werk buitensporig hoog zijn, zodat het Bestuur heeft besloten, gezien de twijfelachtige voordelen, niet daartoe over te gaan.

Het uitdiepen van de Paardenbaai tot een diepte van 30 voet over de gehele lengte van Oost tot West is een werk, waarvan de strekking tot het algemeen belang van de inwoners van Aruba door het Bestuur niet wordt gezien. Zo dit wel het geval ware geweest, zou ook van Bestuurszijde in het genoemde bedrag (ofschoon tussen zeer wijde grenzen onbepaald) geen bezwaar zijn gezien.

In verband met meerdere kosten verbonden aan de vergroting van de hierbovengenoemde loods op de steiger, voor de bouw waarvan reeds op de begroting 1936 gelden zijn gevoteerd, wordt thans een bedrag van ƒ 12.400,— bij Nota van Wijzigingen aangevraagd. Deze meerdere kosten zijn hoofdzakelijk een gevolg van extra grondaanvulling met verharding (ƒ 8000), nieuwe beplating van de langswanden (ƒ 3400) en meerdere onkosten tengevolge van meerder werk alsmede aansluiting electrisch licht (ƒ 1000).

Het oprichten van zestien politiewoningen in het kampement Rio Canario met inbegrip van een onverharde toegangsweg, riolering en terreinafrastering is begroot op ƒ 88.300,—.

Voor de noodzakelijke reparatie- en schilderwerken aan het voormalige openbare schoolgebouw op Bonaire, dat wederom als zodanig in gebruik zal worden genomen, is benodigd een bedrag van ƒ 1500,—, het welk hierbij bij Nota van Wijzigingen wordt aangevraagd.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Van Europa is weinig, zeer weinig nieuws.

Het enige belangrijke is daar nog op luchtvaartgebied, n.l. dat de Duitse vliegboot Nordmer over de Atlantische Oceaan in Port Washington bij New York is aangekomen, en dat de Russen die in de laatste tijden zovele successen hadden met hun vliegen over de Noordpool, thans daar een machine verloren hebben, die spoorloos verdwenen is, met de bekende Lewanesky.

In het Oosten is zonder oorlogsverklaring een formele oorlog aan de gang tussen China en Japan met artillerie, vloot en vliegmachines, en momenteel is vooral de bekende Chinese stad Shanghai het strijdtoneel. Shanghai waar ook grote internationale nederzettingen zijn met zelfs een aparte internationale stad maar uit deze stad zijn al 1400 Engelsen naar Honkong vertrokken, 1000 Amerikanen naar de Philippijnen en met het ss. Tasman van de K. P. M., 75 Nederlandse vrouwen, 54 kinderen en 50 mannen.

Na dit weinige nieuws hebben we tijd om onze aandacht eens te geven aan een ander belangrijk punt in de Europeese politiek.

Onlangs heeft een Engels blad Nederland genoemd de Barometer van Europa.

Het blad herinnerde eraan, hoe in 1914 het Duitse oorlogsplan Schlieffen niet doorging, omdat kort tevoren Nederland zijn landleger zo versterkt had, dat Duitsland van mening was dat een doorzetting van dit plan de Duitse moeilijkheden ernstig zou vergroten.

Maar thans is Nederland weer sterker aan het bewapenen, een bewijs dat de Europese barometer weer naar storm loopt en er gevaren dreigen voor Nederland.

Welke gevaren?

Merkwaardig is hier iets te vertellen van de onthullingen, welke de reserve-luitenant vlieger G. Aalders, die, zoals onze lezers bekend is, onlangs voor een speciale Duitse rechtbank te Essen terecht heeft gestaan, verdacht van hoogverraad, in „De Groene Amsterdammer" heeft medegedeeld.

Een van de voornaamste getuigen in dit proces was dr. Ebeling, die volgens Aalders van Nederland en België uit zijn draden spon naar alle groepen en personen, die het nationaal socialisme als een gevaar voor Europa en als de ondergang van het Duitse volk beschouwen. Een van zijn vrienden, de jurist dr. Karl Wegerhoff, heeft gezegd, dat Ebeling zijn opdrachten kreeg van gezaghebbende personen uit Duitsland.

Volgens Aalders waren dat nationale Duitsers uit alle kringen van het Derde Rijk uit handel en industrie, uit leger en vloot, uit S.A. en S.S., uit de kringen der intellectuelen en... uit de kleine groep, die zich de regering noemt. (Dit laatste klinkt paradoxaal).

Dan stelt de heer Aalders zich op het standpunt van de nationale Duitsers in de opperste legerleiding en probeert met hun ogen het Derde Rijk te zien. Wat hij dan ziet is merkwaardig.

Duitsland is door vijanden omringd; de situatie van 1914 is in het fantastische vergroot. In het oosten het Russische gevaar, maar dreigender, fanatieker, doelbewuster en duizendmaal beter bewapend dan in 1914. In het zuiden vroeger een bondgenoot, thans een uitgesproken vijand, een vriend der Sovjet Unie: het bolwerk Bohemen, dat het hart van het Duitse rijk bedreigt, is in handen van de vijand.

In het westen de oude vijand Frankrijk, onverzoenlijker dan ooit, tot de tanden bewapend en van een splinternieuwe pantsering voorzien door de voltooing der Maginot-linie en voor zijn zwakke zijde België als trouwe paladijn, door ervaring wijs geworden, waakzaam en gewapend?

In het Noorden? In „Mein Kampf" spreekt Hitler in duidelijke taal over de wenselijkheid van een nauw contact met het Engelse imperium. Dan eerst vervalt het noodzakelijk kwaad van een gelijkwaardige Duitse vloot, dan kan Duitsland alle aandacht wijden aan het wapen, waarvan zijn leven afhangt; het leger; dan is 't koloniale probleem bij voorbaat opgelost; dan tenslotte staat Frankrijk alleen. Maar wat is na vier jaar Hitler-dictatuur uit de vriendschap met Engeland geworden? Niets!

Maar Duitsland heeft ook bondgenoten! Italië bijvoorbeeld. Italië was reeds eenmaal Duitsland's bondgenoot; een pijnlijk onderwerp. De Italiaanse soldaten hebben tegen spaarzaam bewapende Afrikanen een oorlogje gewonnen met vliegtuigen en gas. In Spanje schijnt het minder vlot te gaan.

Dan is er nog Japan. Wel heel ver weg. In de wereldoorlog was dat ook al zo. Daarom nam het rustig Kiautschau en liet de oorlog voor wat hij was.

Tenslotte nog een bondgenoot in wording: generaal Franco.

Volgens Aalders denkt de Duitse strateeg bij het beschouwen van de internationale situatie:

— Deze oorlog is bij voorbaat verloren. En men herinnert zich het woord van de beproefde staatsman Bismarck:

— Vriendschap met Rusland tot iedere prijs.

De Ned. luitenant ziet in dit streven de sleutel voor alle oppositie in Duitsland. Al wat werkelijk nationaal denkt en voelt, keert zich van Hitler af, weigert aan de gecamoufleerde waanzin mee te doen, die niets anders is, dan een groteske herhaling van de Wilhelm-politiek, met dezelfde fouten, met dezelfde rampzalige gevolgen in het vooruitzicht, schrijft hij. Met deze nationale Duitsers stond Ebeling in contact.

Dan bespreekt Aalders de toestand in Duitsland, waar volgens hem het onderlinge wantrouwen tot een grote hoogte is opgevoerd en waar de industrie kampt met tekorten aan grondstoffen en geld.

Opmars door Nederland.

Tijdens het proces sprak dr. Wegerhoff over „het verbeterde plan Schliefen": In korte bewoordingen verklaart Aalders dit plan. Hij schrijft:

Het plan bevat de doormars van de Duitse legers door Nederland, in het zuiden door Brabant en Limburg, tussen Antwerpen en Luik door naar de Belgische laagvlakte; in het midden en noorden met al de snelheid, die hun gemotoriseerde regimenten kunnen ontwikkelen, over de IJsel, door de waterlinie van de vesting Holland naar de kust van de Noordzee. Snel en zonder waarschuwing, binnen twee maal 24 uur, vóór Engeland een expeditie-leger op de Ned. kust aan land kan zetten; vóór Belgen en Fransen een tegenstoot kunnen beginnen.

Het strategisch doel? De rechterflank met zijn lange en daardoor uiterst gevoelige aan- en afvoerwegen moet gedekt worden. Een „Hollands Front" moet vermeden worden. De hoofdmacht moet onbedreigd beschikbaar zijn voor de mars naar Frankrijk.

Dat is het verbeterde plan-Schliefen; dat is het gevaar voor Nederland. Sedert vier jaar pakken zich aan onze oostelijke grenzen de donderwolken samen; elke dag kan het onweer losbarsten: het verbeterde plan-Schliefen, Hitler's salto mortale, de amokloperij van het nationaal socialisme.

De Jung-Nationale Bund, die door het Essense proces getroffen moest worden, speelde slechts een ondergeschikte rol in het grote afweerplan-Ebeling, het plan om de amokloper onschadelijk te maken, vóór zijn waanzin uitbrak. Wegerhoff heeft van dit plan veel geweten. De andere beklaagden wisten niets. Maar prominente figuren uit het Derde Rijk wisten het en speelden mee.

Daarom werden de namen Goebbels en Himmler genoemd; daarom werden een Ministerialrat en meer hoge figuren gedagvaard en daarom was het voor mij van zoveel betekenis, toen ik kort voor het begin van het proces las, dat Ludendorff zich met Hitler had verzoend, aldus Aalders.

En daarom tenslotte woonde Ebeling in Holland. Hij stond als een goed soldaat op het meest bedreigde punt.

Want op Nederland concentreert zich sedert vier jaar de aandacht der opperste legerleiding van Engeland, Frankrijk België en Duitsland. Baldwin zei immers:

— Onze grenzen liggen aan de Rijn.

Hier ontmoeten elkaar spionnage en contra-spionnage, aanvalsplan en afweerplan, onthullingen en dementis.

Wat doet Nederland?

In Frankrijk, Engeland, België en Duitsland vraagt men zich sedert vier jaar af:

— Wat doet Nederland?

Voor onze buren mag dat voorlopig nog een vraag blijven, als het voor ons maar een weet is. Maar weten wij inderdaad? Weten wij wat ons bedreigt en weten wij wat wij willen?

Weten wij, dat het Derde Rijk ieder uur van de dag bereid is, de sprong te wagen, en dat het nationaal socialisme ieder uur van de dag in een crisis kan geraken, waarin het de sprong wagen moet? En tenslotte: Beseffen wij, wat het betekent, wanneer binnen korte tijd in de Times zou staan:

Van het Hollandse front geen nieuws?

BUITENLAND.

Weer een nieuwe woning voor Generaal Goering.

In tegenwoordigheid van Generaal Goering en zijn echtgenote is aldus de Europese bladen het nieuwe zomerverblijf buiten Berlijn van het echtpaar ingewijd. Goering was gekleed in uniform van rijks opperhoutvester.

De arbeiders, die het huis hebben gebouwd, werd een maaltijd aangeboden. Het is zeer luxueus ingericht en telt 72 kamers en een park van enige Hectaren. Minister Goering, die in 1933 nog niets bezat, heeft nu reeds drie villa's, een kostbaar jacht en geldt voor een der rijkste personen in Duitsland. Nog nooit hadden de bonzen het zo goed als thans in Duitsland.

WERD MAARSCHALK TOUKHATCHEVSKY DOOR RADEK VERRADEN?

De laatste moorden van Moskou hebben de naam van Radek weer op het voorplan gebracht. Heeft hij de jonge Russische maarschalk verraden?

Wie is Radek?

Hij werd in 1885 uit Joodse ouders geboren in Galicia. Als kind reeds maakte hij deel uit van de revolutionnaire arbeidersorganisatie in zijn vaderland. Later trad hij in de Duitse socialistische partij, waar hij verschillende posten bekleedde. Hij was toen zeer bevriend met Rosa Luxembourg, meer bekend onder de naam van „Rode Rosa", die in 1918 onder de Berlijnse revolutie werd vermoord. Zonder vaderland of vaderlandsliefde liet hij zich het Russisch burgerschap verstrekken en dank zij zijn diplomatische kennissen verkreeg hij de plaats van afdelingchef aan het volkscommissariaat voor Buitenlandse Zaken. De Duitse revolutie zag hem weer in Duitsland, waar hij een zeer werkzaam deel had in de opstand, ook Zwitserland kende hem toen. Hij werd echter aangehouden en opgesloten. Walther Rathenau leerde hem kennen en kwam hem in zijn cel bezoeken. Daar werd 't verbond van Rapollo gesloten dat gedurende tien jaar de vriendschap tussen Duitsland en Rusland bezegelde. Terug in Moskou klom hij vlug op naar de hoogste posten, maar zijn vriendschap met Trotzky kwam hem duur te staan. Gedurende zijn ballingschap in Siberië kwam hij tot het besluit dat Stalins leer meer inhield voor hem en zo vinden wij hem later weer in Moskou, waar hij een intieme raadgever van Stalin geworden was. Het proces moest er een einde aanstellen.

Waarom werd Radek niet doodgeschoten?

Het persagentschap „Prat" trok gedurende het proces de aandacht op de volgende passage. Uit de beschuldiging valt te besluiten dat Radek meester is in de vrijmetselaarsloge „de Noorderster". Deze loge telt veel diplomaten en twee leden van de communistische middenraad in de U.R.R.S. Deze namen werden niet vermeld.

Deze loge onderhield zeer nauwe vriendschapsbetrekkingen met de buitenlandse loges, vooral de Franse. Zij hebben tesamen het Frans-Russisch verbond bewerkt. Men denkt dat Moskou de werking van deze loge niet al te nauw heeft onderzocht om de vriendschapsbetrekkingen met de Franse loge niet te openbaar te maken.

De Poolse dagbladen brachten nog meer aan het licht.

De Express Poranny, regeringsdagblad, beweert dat het verzachte vonnis van Radek te danken is aan de Internationale Vrijmetselarij. De Goniec denkt dat Radek teveel buitenlandse vrienden had, die veel belangrijke documenten bezaten. Deze documenten zouden bezwarend geweest zijn voor de Russische regering en voor enige hoge personen van het Kremlin. En Radek heeft wel gezorgd dat Stalin de verwittiging kreeg dat zo hij, Radek, veroordeeld zou worden, deze documenten openbaar werden gemaakt.

Maar nu doen de geruchten de ronde als zou Toukhatchevsky vermoord zijn, omdat Radek hem verraden heeft. Waarom niet? Radek is een jood zonder geweten. Gedurende zijn beroep als redacteur aan de Iswestia, een der grote Russische dagbladen, heeft hij niet alleen de haat, maar ook de woede van zijn kameraden opgewekt. Zijn scherp woord en bijtende ironie hebben velen doen vallen, maar nog meer zijn behendige aantijgingen. Stalin durfde hem nu niet laten doden, schrijven de dagbladen, omdat hij beschermd werd door buitenlandse personaliteiten. Doch het lijkt er meer interessante openbaringen bracht meer op dat Stalin gratie gratie schonk omdat Radek hem andere en aangaande zijn naaste omgeving. Radek zal wel weer eens naast Stalin komen. Want behendig goochelaar als hij is, wel hij precies op tijd en stond zijn diensten aan te bieden. Hij werd door de Vrijmetselarij gered, die zal hem ook wel verder beschermen.

Een zeer bedenkelijk uiterste.

A. B. K. schrijft in het „Volk":

Een Engelse dominee, die op een badplaats staat, houdt kerk op het strand. Op deze wijze hoopt hij de badgasten tot zich te lokken. Ze kunnen zich in hun zwempak om hem heen scharen. In een van de kranten was een plaatje te zien, waarop de man in zijn geestelijke kledij stond, tussen twee kleine meisjes, die haar badpakjes aanhadden.

Men moet altijd zijn best doen om de dingen in hun ontwikkeling te volgen, zonder vooroordeel. Veel lijkt vreemd in het begin, waaraan men toch verrassend snel went. Toen Herman Heijermans „Kamertjeszonde" schreef, was hij nog in zijn ergste beeldenstormerstijd. Toch vertelt hij daarin met afgrijzen van een jonge toneelspeelster, die zich de haren kort heeft laten knippen als een jongen. Dat vindt nu, veertig jaar later, iedereen de natuurlijkste zaak van de wereld, en eerder fris dan dwaas.

Maar toch zie ik geen kans om op die kerkgangers in badpakken op het strand anders te reageren dan met een oprechte afkeer. Niet om de plaats zelf. Dat gaat best. Maar om de uitmonstering. Dat is méér dan ik verteren kan.

Men wil op allerlei wijzen de vervreemding van de kerk tegengaan en zoekt nieuwe middelen om de jeugd vooral tot zich te trekken. Die ijver is, gelijk elke drift om de mensen te brengen tot wat men voor het beste houdt, op zichzelf lofwaardig. Maar als men met het geloof omspringt als met een in waarde verminderd artikel, dat men nu tot elke prijs slijten moet, dan is die remedie erger dan de kwaal.

En nu doet zich het verschijnsel voor, en niet bij deze dominee alleen, dat men de aantrekkelijkheid tracht te bereiken door een grove gemeenzaamheid met God, alsof het een jolige gezel gold, met wien men niet veel omslag behoeft te maken. Men ziet dat op allerlei wijzen aan de dag treden, in Amerika niet in de laatste plaats.

Pas op voor begripsverwarring. Grove gemeenzaamheid is wat anders dan innige vertrouwelijkheid, die met de diepste vroomheid en 't grootste ontzag kan samengaan. Het zit hem niet voor de kerkganger in een plechtige uitrusting, die aan een rouwgewaad denken doet. Maar dit andere uiterste, zoals de Engelse predikant het bevordert, is in mijn gevoel geen verheffing, doch veeleer toegeven aan inzinking, en méé zinken.

„Dient den Heer met blijdschap, komt voor zijn aanschijn met vrolijk gezang" staat ook in mijn Bijbel. Géén begrafenisgezichten dus! Maar van daar tot een badplaats is nog een grote stap, die voert over een grens heen, waar het „vrolijk gezang" tot een straatdeun wordt.

TOT NOG TOE GESPAARD GEBLEVEN VAN DE OORLOG. Men ziet hier de Spaanse stad Sevilla met de Guadalquivir, die tot nog toe gespaard is gebleven van de gruwelijkheden van de oorlog.

DE GROOTSTE NATUURCATASTROPHE SINDS MENSENHEUGENIS

25 jaar geleden gebeurde in Alaska de grootste vulkaan-catastrophe sinds mensenheugenis. Toch ging er geen enkel mensenleven bij verloren en de catastrophe had tevens een natuurwonder ten gevolge zoals tot nu toe nog geen mensenoog heeft aanschouwd.

De uitbarsting van de Mount Katmaivulkaan op het Alaska-schiereiland speelde zich af in de eerste Juni-week van 1912 en duurde bijna 10 dagen. Ofschoon de uitbarsting tot de tien grootste natuur-catastrophen der geschiedenis behoort, heeft het toch niet zozeer de aandacht getrokken als men er achteraf wel van verwachten zou. Het gebied van de catastrophe lag veel te ver van de bewoonde wereld en de Mount Katmai komt niet op alle landkaarten voor. Hij was hoogstens bekend aan de loodsen, die slechts zelden de kust van de Schelikofstraat in de Bering-Zee bevaren. Van de grote der uitbarsting kan men zich alleen een goed begrip maken, als men haar uitwerking eens zou voorstellen in meer bekende streken, laten we zeggen te Berlijn. In dat geval had men de rookzuil tot Jena kunnen zien. En men had zelfs in Rome de ontploffing duidelijk kunnen horen. De vergiftigde gassen zouden over geheel Europa gegaan zijn en zelfs in Kairo zou onbeschermd staal ervan aangeslagen zijn. Zelfs in Afrika zou de tot drogen gehangen was opgevreten zijn door de zuurhoudende dampen. In Weenen zouden de regendroppels op gezicht en handen smartelijke wonden veroorzaakt hebben. Leipzig zou bedekt zijn onder een asmantel van 30 meter hoogte, terwijl Berlijn zelf in een geweldige krater zou verdwenen zijn. Geen mens en dier had het noodlot kunnen ontvluchten.

De voorbode van de catastrophe.

Op 6 Juni 1912 tegen 5 uur namiddag werd in geheel Noord- en West-Amerika een eigenaardig natuurverschijnsel waargenomen. Over het gehele gebied daalde om die tijd plotseling een dikke asregen neer, die meer en meer ondoordringbaar werd zonder dat men haar oorzaak kon verklaren. Hevige bliksems en oorverdovende donderslagen waren aan deze asregens voorafgegaan. Tegen 7 uur in de avond was de asregen zo dicht dat 't licht er niet meer doordrong. De natuur was in het duister gehuld, zodat men geen hand meer voor zijn ogen kon zien, en dat in een jaargetijde, waarin op deze breedtegraad de dag bijna 24 uur duurt.

Vele uren voordat men iets van de uitbarsting van de Mount Katmai merkte, moeten zich daar gebeurtenissen hebben afgespeeld, die in een dichtbevolkt gebied ongetwijfeld in de kranten als een onheilstijding zouden gemeld worden. Het zouden gruwelijke berichten zijn geweest, maar eerst toen het leven en de bezittingen van de eilandbewoners van Kodiak bedreigd werden, bespeurde men dat er een vulkaan-uitbarsting was geweest van ontzaggelijke omvang. Toen de asregen tegen de morgen van 7 Juni iets minder werd, meende men dat alles reeds voorbij was. Maar toen spoedig daarop de asregen met vernieuwde hevigheid begon brak er onder de bewoners van Kodiak een paniek uit en allen vluchtten in waanzinnige angst naar de enkele in de haven liggende schepen.

Een bloeiend eiland wordt een woestenij.

Door blikseminslag in het radiostation was deze plaats geheel van de buitenwereld afgesloten. Ook de zender van de in de haven liggende Amerikaanse kotter „Manning" was onbruikbaar geworden daar de lucht overladen was met electriciteit. Kapitein Perry van de „Manning" berichtte het volgende over die opwindende uren: „Alle beken en bronnen waren verstopt. De as was 15 centimeter hoog gevallen. De inwoners kregen water van ons schip. In de voormiddag begint de asregen opnieuw. Om een uur was het onmogelijk verder dan tien meter voor zich uit te zien. Om twee uur in de namiddag werd het pikdonker. De as bestond uit fijn stof en vlokken die geel gekleurd waren. Adembenemende zwaveldampen doortrokken de lucht. Op de bergen in de nabijheid hoorden wij de aslawines omlaag storten. En zo ontstonden telkens opnieuw reusachtige stof en aswolken. De lantaarns aan dek konden de verschrikkelijke duisternis niet doorboren. De bemanning was voortdurend aan het schoonmaken om het schip van zijn vreselijke last te bevrijden. De klokken van de Griekse kerk dreunde intussen door de duisternis en de meeste gelovigen zochten tastend de weg naar het Godhuis om de roep tot het gebed te volgen. De as verstopte onze neusgaten, drong door tot op ons lichaam en brandde in de ogen als een zuur. De vogels vielen hulpeloos op het dek neer. Intussen rolde de donder door de lucht. Eerst de achtste Juni in de namiddag hield de asregen op en werd de hemel rood gekleurd."

Tot zover het dramatische bericht van de scheepskapitein. Voordat de zonnestralen de lucht weer konden doorboren hadden de bewoners van Kodiak twee dagen en drie nachten aan een stuk in een Egyptische duisternis geleefd. Het gehele eiland was met een zware mantel bedekt, de wouden en dorpen, de zware last deed de huizen invallen en veranderde het groene eiland in een grijze woestenij waarin alle planten stierven.

Drie jaren onzekerheid.

Ondanks de geweldige afmetingen van de natuurramp verkeerde men drie jaar lang nog in onzekerheid. Eerst de onderzoekingen van een moedige Amerikaanse geleerde van de National Geographic Society onthulde het geheim van deze ramp. Hij ontdekte dat de drietandige, met sneeuw bedekte top van de vulkaan Mount Katmai letterlijk in de lucht gevlogen was, een krater, die een grandioos natuurwonder bevatte, het z.g. „Dal der 10.000 dampen" met zijn millioenen uitstralingen die in haar geheel het Dampventiel van de aarde kan genoemd worden.

Wat ooggetuigen berichten.

Daar nergens in de omgeving van de vulkaan Mount Katmai noemenswaardige nederzettingen lagen, zijn er maar zeer weinig ooggetuige berichten over deze uitbarstingen. De enige mensen die de vulkaan tijdens de uitbarsting gezien hadden, waren de inboorlingen van het dorp Savonofski, 35 kilometer verwijderd van de Katmai-krater. De ontzaggelijke asregen en de verschrikkelijke explosies die op de uitbarsting volgden, hadden hen tot een razende vlucht aangezet. Uit hun mededelingen bleek dat minstens 5 dagen voor de eigenlijke uitbarsting in de omgeving van Katmai een grote aardbeving had plaats gevonden. Op 6 Juni werden heftige explosies waargenomen in Soldovia, 240 kilometer ten Noordoosten van Katmai. Van die tijd af bleef de vulkaan 60 uur in werking.

De omvang van de catastrophe.

De ontploffing was zo heftig dat zij in het achthonderd kilometer verwijderde Fairbanks gehoord werd als de ontploffing van een dynamiet lading, voorts in het duizend kilometer verre Shicken, als het doffe gedreun van een artillerie-bombardementen en zelfs in het 1200 kilometer ten Oosten van Katmai liggende Junean werden de ontploffingen nog duidelijk waargenomen. Alleen in het slechts 170 kilometer verwijderd Kodiak had niemand de explosies gehoord. Dat kwam omdat de donder zo heftig was geweest dat de explosies daar niet van te onderscheiden waren.

De as lag verspreid over 2500 vierkante kilometers, met de dikte van een meter. Op 6400 vierkante kilometers lag de as 60 centimeter dik en op 7800 vierkante kilometer 30 centimeter dik.

De as had in totaal een gebied van ons gewest 100.000 vierkante kilometer bestrooid.

Een groots natuurschouwspel.

Tengevolge van deze vreselijke catastrophe was het dal van de 10.000 dampen ontstaan.

Over een vlakte van 130 vierkante kilometer zijn overal scheuren, holen en bronnen in de grond waaruit hete dampen en gassen uit de aarde ontsnappen. Bij de eerste aanblik meende de onderzoekingsreiziger een droombeeld voor ogen te hebben. Het was een van de meest wonderbaarlijke natuurtaferelen die een mensenoog ooit gezien heeft. Zover de blik reikte, kronkelden en spoten duizenden, tienduizenden rook- en dampwolken omhoog. De damp was zo heet dat men hem soms niet kon zien. Een braadpan die de geleerde aan een twee meter lange stok boven een van de damgaten hield, begon plotseling in de lucht te dansen en werd onmiddellijk omhoog geworpen. De uitbarsting van de Mount Katmai was evenals de catastrophe van de Krakatau in 1883 op geheel de aarde merkbaar. Het fijne stof belette de zonnestralen om tot de aarde door te dringen, waardoor de koude zomer van het jaar 1912 verklaard wordt. In Alaska zelf heeft de uitbarsting de gruwelijkste verwoestingen teweeggebracht. Alle bomen en planten waren door de as gedood. En een reusachtige overstroming schiep in het gebied der catastrophe een groot meer en de vloed heeft hele wouden met de grond gelijk gemaakt. Als de boomstronken later niet te voorschijn waren gekomen, dan zou men nooit de indruk hebben gehad dat zich op deze plaatsen ooit schitterende velden en wouden hadden uitgestrekt.

Een nieuw leven bloeit......

Vijf jaar later prijkten grote gebieden die door de catastrophe verwoest waren geweest, weer in een heerlijk groen. Waar tevoren de grijze as gelegen had groeide nu weer manshoog gras en niemand had ooit geloofd dat hier zoveel en zo grote bessen hadden kunnen groeien. Zo overwon het leven ook hier de veswoesting.

CURACAO.

Speciaal Programma.

Op Vrijdag de 27ste Augustus 1937 zal door de CUROM des avonds van 8 — 9 uur een speciaal programma voor de leden van de Internationale Short Wave Club worden uitgezonden.

Amateurs die wensen mede te werken tot het doen slagen van deze avond, worden beleefd verzocht zich persoonlijk, schriftelijk of telphonisch te willen wenden tot de Voorzitter van de Curaçaosche Radio Vereniging, de heer A. Moron, Jr., Palais Royal.

„De krant en wij".

In Zwitserland wordt een intense propaganda gevoerd voor de Katholieke pers. In massale oplage wordt verspreid een brochure, waarvan de titel luidt: „Zeitung und wir", de krant en wij.

In open, klare taal wordt betoogd, dat ook in Zwitserland moet worden betreurd een gebrek aan inzicht in de betekenis van de pers; dat ook op Zwitserland, helaas, nog van toepassing is het woord van Pius X: „Men begrijpt nog maar steeds niet de waarde van de pers. Noch de leken noch de geestelijken interesseren zich voor de pers, zoals 't eigenlijk behoort."

En er wordt geconstateerd, dat het Katholieke volk van Zwitserland van de gelden, die het „voor een goed doel" opbrengt 60 pct. geeft voor kerkelijke godsdienstige zaken, 20 pct. voor arme studenten, 15 pct. voor sociale zaken, en slechts 1 pct. voor de Katholieke pers. Spreekt dit niet boekdelen voor de „verständnislosigkeit", het gebrek aan inzich, op dit gebied? vraagt de brochure.

Is dit alles ook voor Curaçao van toepassing?

Ook hier interesseren niet alle leken zich voor de pers, zoals 't — wij citeren de woorden van Pius X — eigenlijk behoort. En waar in Zwitserland „slechts 1 pct. van de „Unterstützungsgelder" wordt geofferd voor de Katholieke pers — is dat percentage in Curaçao 0,0 — tenzij er zijn, die een deel van het abonnementsgeld als steun aan de Katholieke pers willen beschouwen! Maar voor dat abonnementsgeld krijgen zij „waar"; wie op een katholiek blad is geabonneerd krijgt toch inderdaad, wat men noemt: „waar voor zijn geld".

Hier wordt echter als regel geen geld als steun voor de Katholieke pers gevraagd; er wordt voor heel veel „gecollecteerd", maar niet voor de Katholieke pers!

En zó is de toestand eigenlijk goed!

Motorongeluk.

Zondagavond had er op de weg om 't Schottegat een zeer ernstig mortorongeluk plaats.

Door een bus de weg overstak, moest de passerende motorrijder v. B. die dit niet tijdig gezien had, plotseling remmen, waardoor de duorijder N. van zijn zitplaats vloog en zwaar gewond op de weg bleef liggen; van B. werd slechts licht gewond.

Dr. Hugenholtz was bijna onmiddellijk na het gebeurde ter plaatse en verleende de eerste hulp en liet de gewonde per ambulance van de C.P.I.M. naar het hospitaal overvoeren.

Beiden waren Hollandse contractarbeiders.

De toestand van N. is zeer ernstig.

Verdronken.

Zaterdagavond viel op de Handelskade in het water ten gevolge van dronkenschap de Engelse Matroos Arch. Mc. Allister van het tankschip „San Tiburcio".

In de nacht werd het lijk gevonden, naar het hospitaal overgebracht en Zondagmorgen van daaruit begraven.

Bedreiging.

De 35-jarige R. heeft bij de Politie aangifte gedaan door een hem van aanzien bekend persoon met een bedreigd te zijn. Een onderzoek wordt ingesteld.

De eer van de examens?

In ons stukje over de verkiezingen hebben we de uitingen gememoreerd en de lof welke de gecommiteerden hebben toegewezen aan de leermeesters van de St. Vincentius- en St. Josephscholen.

Er zijn voor deze eer andere gegadigden in het geding gekomen, die gaarne hadden gehad, dat we een stukje zouden geschreven hebben, ere wien ere toekomt.

Het waren enkele leden van de R.K. Onderwijzersbond, die indertijd van de Staatspartij opdracht hebben gekregen om de examenkiezers nog een kleine cursus te doen volgen.

Hieraan hebben deze Heren toen gevolg gegeven en volgens schrijven van het bestuur der R. K. Staatspartij met succes.

Wie nu eigenlijk de eer toekomt?

Daarover te twisten zou wel een zeer onsympathieke strijd worden.

Als het goede maar gedaan wordt en dan komt het er minder op aan door wie!

Het is zo jammer dat de brieven van St. Paulus zo weinig gekend en gelezen worden!

Nieuw Schip C.S.M.

In Juni en Juli van het vorig jaar plaatste de Koninklijke Shell een opdracht voor twee tankschepen met een draagvermogen van ongeveer 4000 tons elk bij de Nederlandse Scheepsbouw Maatschappij te Amsterdam.

Beide schepen werden op één helling gebouwd en op Zaterdag 12 Juni j.l. binnen de tijd van een uur na elkaar te water gelaten, een ongewone gebeurtenis in de scheepsbouw. Op 22 Juli nog geen zes weken na de stapelloop, heeft het eerst gereed gekomen schip, het s.s. „Rosaura", met goed gevolg op de Noordzee proef gevaren.

De op zee genomen proeven slaagden alle volkomen en toen de „Rosaura" in de namiddag de Nieuwe Waterweg opvoer, kon de directeur van de Nederlandse Scheepsbouw Maatschappij, de heer D. Goedkoop Dzn., het nieuwste in Nederland gebouwde stoomschip aan de opdrachtgeefster overdragen.

Namens de Koninklijke Shell heeft de super marine intendant, de heer C. Zulver, met een woord van dank aan de heer Goedkoop voor het prachtige schip, dat zijn onderneming weer heeft gebouwd, de „Rosaura" overgenomen. De vlag van de Koninklijke Shell werd daarop onder gejuich der opvarenden gehesen.

Reeds Zaterdag daarop is de „Rosaura" onder commando van zijn gezagvoerder kapitein A. H. van Zijl naar Curaçao vertrokken en alhier Donderdag l.l. aangekomen. Het tegelijkertijd van stapel gelopen stoomschip, de „Rufina", is gisterenmiddag hier aangekomen.

Beide schepen zullen dienst doen op de geregelde vaart van en naar olie producerende centra op het meer van Maracaibo. Zij maken deel uit van een vloot van speciaal geconstrueerde schepen, die de producten van deze centra over genoemd meer naar de raffinaderijen op Curaçao vervoeren.

De afmetingen van de „Rosaura" en „Rufina" zijn: lengte tussen de loodlijnen 335 voet lengte over alles 343 voet, breedte 56 voet en holte 14 voet 9½ duim. De op de proefvaart bereikte snelheid bedroeg ruim 12 knopen.

K
KRO
O

Wereldprogramma
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Via P.CJ. Golflengte 31.28
Zondag, 22 Augustus 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Het Studentenleven in Nederland
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Landbouwkundige Missie-actie door Ir. J. P. Planje
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Geslaagd.

Naar we vernemen, is bij de ouders de Heer en Mevrouw J. H. Sprockel op 13 Augustus telegrafisch bericht binnengekomen dat hunne dochter Maria Pauline geslaagd is voor akte Engels L. O.

Onze gelukwensen.

Inspecteur Dr. Goslinga.

We vernemen uit de Maasbode omtrent de nieuwe inspecteur in Curaçao, de volgende bijzonderheden:

De heer Goslinga werd geboren in Schiedam, in 1873, studeerde te Leiden voor de akte geschiedenis M.O. en te Utrecht voor de akte aardrijkskunde M.O. Later promoveerde hij op een historisch proefschrift aan de vrije Universiteit te Amsterdam tot doctor in de letteren.

Na in verschillende gemeenten als leraar M.O. werkzaam te zijn geweest, werd hij gemeentelijk onderwijs-inspecteur te Schiedam. In 1930 volgde zijn benoeming tot schoolopziener in een Rijksinspectie 's Gravenhage.

Apostolaat ter Zee.

Volgens La Cruz is het Apostolaat ter Zee eigenaar geworden van het huis No. 49, Klipstraat, waar thans het huis gevestigd is. La Cruz noemt deze gebeurtenis verblijdend, daar volgens genoemd blad het huis uitstekend gelegen is voor de zeelui en het veel bezoeken.

San Mateo.

Volgens de toename van parochianen, is de Pastoor van de H. Familiekerk genoodzaakt geworden, een aparte Kindermis in te stellen, uitsluitend toegankelijk voor kinderen.

Volwassenen kunnen nu op San Mateo mishoren om kwart voor 5, half 7 en 9 uur.

De H. Mis van kwart voor 8 is uitsluitend en alleen voor kinderen.

Goede Reis.

Vrijdag 20 Aug. gaan onze Padvinders weer van Nederland op reis terug naar patria. Ze worden 5 á 6 September hier verwacht.

Ook zal aan boord van de Colombia naar Nederland terugkeren de Heer Roberto de Lannoy en familie.

Ala Blanca.

Naar we uit La Cruz vernemen, is het nieuwe papiamentse jeugdblad verschenen.

Het heet Ala Blanca, naar het vroeger zo populaire blad, wat onder redactie van Pater Euwens zo gaarne in de huizen ontvangen werd.

De nieuwe Ala Blanca heeft dezelfde naam en nomen est omen, zeiden de oude Romeinen, maar het is de redactie, die het blad in leven houdt.

Wie deze is, noch hoe het blad er uitziet, weten we nog niet. We mochten nog geen exemplaar ontvangen.

Nationale hoop.

Met het oog op de blijde gebeurtenis die Nederland en de Koninklijke familie te wachten staat, werd Maandagmiddag door de Procureur Generaal Mr. F. A. Jas een uitgebreide commissie geinstalleerd ter viering van deze heuglijke gebeurtenis.

De samenstelling van het Bestuur en van de verschillende subcommissies werden aangenomen.

De vergadering, ondanks het grote aantal personen, had een vlot verloop. In een korte tijd werd veel afgehandeld, omdat de zaak zo degelijk voorbereid was.

De samenstelling dezer commissie werd in hoofdzaak vrijwel een copie van die van het princesse huwelijk.

Op voordracht van de commissie van initiatief, werd het volgende bestuur, bij acclamatie aangenomen:

Mr. F. A. Jas, Voorzitter
Dr. J. de J. Arends, Ondervoorzitter
P. T. S. Krafft, Secretaris
Mr. L. C. Kwartsz, 2de Secretaris
J. A. Correa, Penningmeester
P. C. M. van der Drift, 2de Penningmeester

voorts als bestuursleden:

R. J. Beaujon Jr. als Voorzitter commissie voor bioscoop en muziek;

Ir. J. D. A. M. ten Brink, als Voorzitter commissie voor versiering en verlichting;

Ir. L. Cohen, als Voorzitter Commissie feestviering Emmastad;

W. Gauw, als Voorzitter commissie voor gondelvaart en vuurwerk;

Mr. C. F. Gronemeyer, als Voorzitter Commissie van inzameling;

Dr. P.. I. Henriquez, als Voorzitter Commissie voor tractatie zieken en ouden van dagen;

P. H. van Leeuwen, als Voorzitter commissie feestviering in het 2de district;

Dr. H. J. H. van Lienden, als Voorzitter commissie voor sport en athletiek;

Frater Radulphus, als Voorzitter commissie voor schoolkinderen;

H. B. C. Schotborgh, als Voorzitter commissie feestviering 3de district.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 13 tot en met 19 Augustus 1937.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Roxy.

Fatal Lady
Charlie Chan in Shanghai
Kelly 2nd.

Cinelandia.

Flying Hostess.
Return of Sophie Lang.
Singing Kid
Fatal Lady.

Hollywood.

Singing Kid.
Sky Parade (Kinderen)
Old man Rhythm

Een leukerd.

De Zweedse dichter Bellman (1740 — 1795) die om zijn handigheid door de Koning zeer gewaardeerd werd en als hofsecretaris met allerlei moeilijke opdrachten werd vereerd, geraakte wegens een ongepast antwoord in ongenade en werd van het Hof verbannen. Maar toch bleef de Koning hem opdrachten geven, welke hij thuis moest volvoeren.

Toen Bellman nu op een keer hoorde dat de Koning op een bepaald uur zijn woning zou passeren, bereidde hij de Koning een zeldzaam schouwspel. Uit een open venster van de eerste verdieping leunde overvloedig ingezeept de verbannen dichter. Buiten op tegen de huisgevel opgestelde ladder stond diens barbier en schrapte hem de baard.

De Koning hield zijn paard in en vroeg nieuwsgierig: — Wat voor de duivel heeft dit te betekenen?

„Mijn barbier, majesteit," zei Bellmann gelaten, is bij mij in ongenade gevallen, en nu heb ik hem verboden bij mij aan huis te komen. Maar ik kan nu eenmaal de kerel niet missen.

Een geweldige lachbui maakte een einde aan des dichters ballingschap.

Op z'n hoede.

In het Amerikaanse dorpje Sloptown komt een meneer in een winkel.

„Is dit de enige winkel hier?" vraagt hij de eigenaar.

„Ja, meneer."

„Heeft u rotte eieren?"

„Zeker." De koopman pakt ze voor hem in en overhandigt ze.

„En zijn er ergens hier in het dorp nog meer van dergelijke eieren te krijgen?"

„Uitgesloten, meneer, maar... gaat u misschien van avond naar de opvoering van „Hamlet"?"

„Neen, ik speel de „Hamlet".

Ad Rem.

De schilder Leibl kwam uit een zeer eenvoudig boerenmilieu.

Op een diner bij de prinsregent van Beieren wendde Leibl's tafelbuur zich met een hatelijk lachje tot hem en zei: — Ik heb gehoord, dat u een zeer droeve jeugd heeft gehad en men zegt zelfs, dat u schapen heeft moeten hoeden.

Leibl keek de spotter, wiens enige verdienste uit een lange reeks van adellijke voorouders bestond, aan en antwoordde fijntjes: — Dat is zo, waarde heer, maar één voordeel heeft dat schapenhoeden toch gehad. Ik kan namelijk sindsdien een schaapskop op de eerste blik herkennen.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

UIT NEDERLAND.

In verband met de kortgeleden voorgekomen massavergiftiging te Haren-Warspel, tengevolge van het gebruik van ondeugdelijk vlees, zijn een keurmeester en een rijksveearts geschorst.

Uit Stockholm wordt bericht dat de stand op het internationale schaaktoernooi thans is 1 Amerika, 2 Nederland. Van de Nederlandse ploeg behaalde Euwe 73.07 van de gespeelde partijen, Scheltinga 63.33 de Groot en Landau ieder 60, en Prins 50.

Prins en Prinses Tajishjiboe, die thans weer geheel hersteld zijn van hun ernstige ongesteldheid, vertrokken naar Zwitserland.

Te Amsterdam is van de werf de Vries Lentsch het nieuwe Prinselijk jacht de Piet Hein, het fraaie nationale huwelijksgeschenk te water gelaten, in tegenwoordigheid van Prinses Juliana en Prins Bernhard en vele autoriteiten.

Te Den Haag is ingebroken in de bekende juwelierszaak van de Willigen aan de Spuistraat. De minimum waarde van de voorwerpen die uit de etalage meegenomen zijn wordt op 40.000 gulden geschat.

Te Amsterdam werd een der voornaamste nummers, n.l. vier met stuurman, verroeid tussen Duitsland en Nederland. Slechts met de uiterste krachtsinspanning weet de Duitse ploeg de leiding te behouden en wint met nauwelijks een meter. In het nummer twee zonder stuurman had Itali spoedig de leiding.

Skiff werd gewonnen door de Zwitser Studach van de Oostenrijker Hasenoer. Vier zonder stuurman 1 Duitsland, 3 Hongarije, 4 Nederland. Het fraaie nummer achten werd gewonnen door Italie met Duitsland als goede tweede. De Duitse ploeg won tevens de coupe Glandaz door het behalen van vier overwinningen.

Prins Bernhard woonde de wedstrijden bij deels op de tribune, deels in de volgboot en later mee rijdende in een auto. Namens de 12 deelnemende landen werd een telegram van hulde aan Prinses Juliana gezonden.

Ut Soerabaja werd bericht ontvangen dat de torpedojager Van Galen naar Shanghai vertrokken is, ter bescherming van de aldaar wonende Nederlanders, voor zover deze niet reeds vertrokken zijn. Tot op heden hebben nog geen Nederlandse onderdanen persoonlijk letsel opgelopen.

De directie van de K.L.M. deelde officieel mede dat vanaf 1 October a.s. drie maal per week Indië vice versa gevlogen zal worden. Vanaf beide eindpunten wordt Dinsdag, Donderdag en Zaterdag vertrokken.

De interlandenwedstrijd Zwitserland — Nederland eindigde in een grote overwinning voor de gastheren, daar de eindstand 13 — 4 in het voordeel van Zwitserland was.

Schepenlijst over de maand Augustus 1937.

18.	Troja	Duitsch	Maracaibo	Maracaibo
19.	Akaroa	Eng.	Southampton	Jamaica
19.	Mimi Horn	Duitsch	P. Colombia	P. Cabello
19.	Tatsuno Maru	Jap.	Panama	La Guaira
20.	Medea	Ned.	Maracaibo	P. Cabello
20.	El Libertador	„	La Guaira	Aruba, Maracaibo
20.	San Francisco	Fransch	Los Angelos	Le Havre
20.	Barneveld	Ned.	P. Colombia	Liverpool
21.	Cottica	„	La Gnaira	P. Cabello
21.	Alemania	Duitsch	Maracaibo	Maracaibo

HET GROTE WONDER VAN DE KLEINE H. TERESIA.

De ironie van Clement Vautel.

Naar aanleiding van de grootse Teresiafeesten te Lisieux schrijft de bekende hekel- en spotschrijver Clément Vautel de volgende rake schets:

„Wij hebben 't beleefd, monsieur Yvon Delbos in jacket en met hoge hoed, kardinaal Pacelli te zien ontvangen in naam van de republiek! Ja zeker, de regering van het volksfront, welke besloten heeft, dat de legaat van de Paus zou ontvangen worden als een souverein.

De republikeinse garde stond „en haie" geschaard voor Zijn Eminentie en haar muziek speelde de Pauselijke hymne, terwijl onze officiële personen hun deftigste gezicht aannamen.

„Dat komt er niet op aan, zegt ook „la marquise". Het is maar, hoe je mond te trekken."

Het volksfront is dat niet het logisch gevolg van een anticlericale politiek die nu reeds een halve eeuw heeft geduurd? 't Is door de zwarte partij te bestrijden, dat onze brave radicalen de overwinning van de rode partij hebben verzekerd.

Om de geschiedenis van de meeste grote mannen uit de derde republiek samen te vatten, is 't voldoende om te zeggen: „ils ont bouffé du curé!" Dat wil zoveel zeggen als: spotten met de priester.

„La Lanterne", die zoveel als de kweekschool was van het hogere personeel der republiek, „La Lanterne" spotte met de priester. Heel de linkse pers spotte en spot nog met de priester.

Om zeker te zijn gekozen te worden, hebben de verschillende candidaten eindeloos herhaald: „Bouffons du curé!" In kamer en senaat gedurende een goed dozijn wetgevende machten was er slechts kwestie de priester te bespotten. En men deed er aan met appetijt! De papen werden gehoond, bespot, gehaat, uitgespogen door al wat goed republikeins was. De „Jesuieten" zwoeren nu eenmaal samen tegen het regiem. Zwarte mannen, waar kwaamt gij vandaan? En de Paus was nu eenmaal de chef en het hoofd van al die duivelskunstenaars en zwartrokken.

En nu is de vertegenwoordiger van dit hoofd met alle souvereine eer ontvangen door de minister van buitenlandse zaken. Als de Paus zelf zou zijn gekomen — en hij had de bedoeling, maar zijn geneesheer had nu eenmaal een volstrekt „non possumus" uitgesproken — de regering der radico-socialo-communisten had hem de meest pompeuse ontvangst bereid. Het meest complete programma, uitgezonderd natuurlijk een galavoorstelling in de opera.

Ik vraag mij af, hoe in het hiernamaals, waarin zij niet konden geloven, de Henri Brisson's, de Camille Pelletan's, de Arthur Ranc's en al die oude vechtjassen, eerbiedwaardige pijlers ener vóór alles anticlericale republiek, daarover zullen denken.

Wat denkt ge zelf van deze wondere wending in de politiek?

Gij wilt misschien zeggen: „Marianne wordt oud, wil nu de parochie stichten, na haar eerst zo geërgerd te hebben... een banale historie!"

Deze verklaring, besluit Clément Vautel, kan mij niet voldoen. Want het gaat hier niet om een alledaagse historie, maar om een zeer buitengewone, ongehoorde, opzienbarende en miraculeuse metamorfose. Miraculeus, ja, en ik geloof, dat 't de heilige Teresia is, de kleine, grote heilge van Lisieux, die dit wonder gewrocht heeft. Maar zij moet daarboven wel al haar invloed hebben doen gelden om een amnestie, een kwijtschelding van straf te verkrijgen ten gunste van al die „bouffeurs du curé", die nu in het vagevuur zuchten. Wat hen betreft, die nu door het hellevuur gestraft worden, daar kan zelfs de heilige Teresia niets meer aan doen"...

Pater Hyacint Hermans schrijft hierbij in de Maasbode:

Deze rake vlijmende spot zal het Franse volk persoonlijk wel 't meest aanspreken, omdat er een fond van waarheid niet te ontkennen valt. Want wat Clément Vautel in zijn spot zozeer heeft aangevoeld, heeft ook andere, grote en serieuze mensen ontroerend getroffen.

Ter gelegenheid van de jongste grandiose feesten ter ere van de H. Teresia van Lisieux is er in de serie „Présences", uitgave Plon te Parijs onder leiding van Daniël Rops, een uitvoerige bundel Teresia-opstellen verschenen onder de titel „Une Sainte parmi nous", een bundel opstellen van de hand van de eerste persoonlijkheden zowel uit Frankrijk als daarbuiten. Noemen wij slechts enkele namen als die van de grootmeester Edouard Estaunnié, lid van de Academie Française, dr. Laignel-Lavistine, lid van de academie de Medicine, Ribeiro Conto, lid van de Braziliaanse Academie, wiens moederland de kleine heilige Teresia tot schutsheilige heeft gekozen, en dan dien wonderlijk knappe Daniel, die weer op een magistrale wijze deze bundel inleidt.

Het merkwaardige is, dat wat Clément Vautel beweert, in zijn eigen toon van hekelende spot, Daniël-Rops op de meest ontroerende ernstige wijze, die tot nadenken stemt, erkent over het grote wonder, dat ons in de H. Teresia geschonken is.

„'t Is wel een zeer vreemd avontuur", zegt Daniël-Rops. „Binnen in een klooster wijdt een kind haar leven aan het gebed. En toch onze tijd haat en verwoest de kloosters. En toch weten wij bijna niet meer wat de deugd van een kind betekent. Toch laat onze gejaagde tijd ons amper de gelegenheid om te bidden.

En zie, met één slag verrijst voor ons de glorie van dit kind, verspreidt zich alom, dringt zich aan ons op. Zij verduistert alles wat de kunstmatige publiciteit tracht te bereiken; geen ster, geen heldin van het witte doek vermag zulk een menigte en massa in beweging te zetten. Volken kiezen haar als schutsheilige, schepen vullen zich met pelgrims naar het kleine Normandische stadje. Een nederig zusterke schrijft in het boek der historie een naam van nederigheid en liefde.

De heilige Teresia van Lisieux geeft aan onze wereld de treffendste les der lessen. Tegenover alles wat de trots uitmaakt van onze wankele tijden, stelt zij al wat ingaat en vijandig is aan onze neigingen en gevaren. In een tijd, die oververzadigd is van reclame, tekent haar leven niets van de verschijnselen — onweerspreekbare wonderen, opzienbarende predikingen — die de uitverkorene Gods openbaren, haar die de hemelse Machten bekleden met een roeping, een zending. Haar dood is noodzakelijk, opdat deze tekenen opbaar en bekend worden. Haar kort bestaan van jongmeisje voltrekt zich in een stilte, welke door niets wordt gebroken.

Vanwaar dan toch die plotselinge uitstraling die onverbiddelijke verovering der zielen, die zich binnen nog minder dan twintig jaar over heel een wereld uitstrekt?

„Er zullen nog heiligen gecanoniseerd worden te Rome", schreef de oude Renan kwaadaardig, „maar er zullen geen meer gecanoniseerd worden door het volk".

En welk antwoord is nu hierop gegeven? Een wereld van gelovigen, die door deze jonge glorie ontroerd voor haar de eer der altaren opeist. En de Kerk zelf, om niet overrompeld te worden in haar altijd wijs uitstel door deze stroom van liefde en ijver, moet afzien van haar gebruiken en de procedure verhaasten.

„Wij moeten ons haasten om de kleine heilige te vereren," zei een kardinaal in 1919 „als wij willen voorkomen, dat de stem van het volk ons vóór is. Als wij nog leefden in de eerste tijden der Kerk, toen de heiligverklaring der dienaren Gods geschiedde door algemene bijval, dan zou zuster Teresia reeds lang heilig verklaard zijn.

De kleine heilige Teresia doet ons het grote wonder zien: een wereld zonder ziel, maar er zijn nog heiligen. De kleine heilige Teresia. Veertig jaren na haar jonge dood. Een jong meisje, bijna een kind nog, treedt in het klooster, blijft daar zeven jaar en sterft. Een klein provincie-klooster in een klein Franse stadje, voor de wereld als vergeten en onbekend.

En nu geschiedt het grote wonder. Nauwelijks heeft zij de ogen gesloten, of haar faam slaat over heel de wereld en haar naam wordt algemeen aangeroepen. Het kleine vergeten Lisieux gaat dingen naar de glorie van Assisië en Lourdes.

Wat is dan toch het geheim van dit overgrote wonder? Het kind, de kleine heilige, de altijd zwijgende, die in haar laatste ogenblikken de wereldontroerende woorden heeft gesproken: „ik zal mijn hemel doorbrengen met goed te doen aan de aarde."

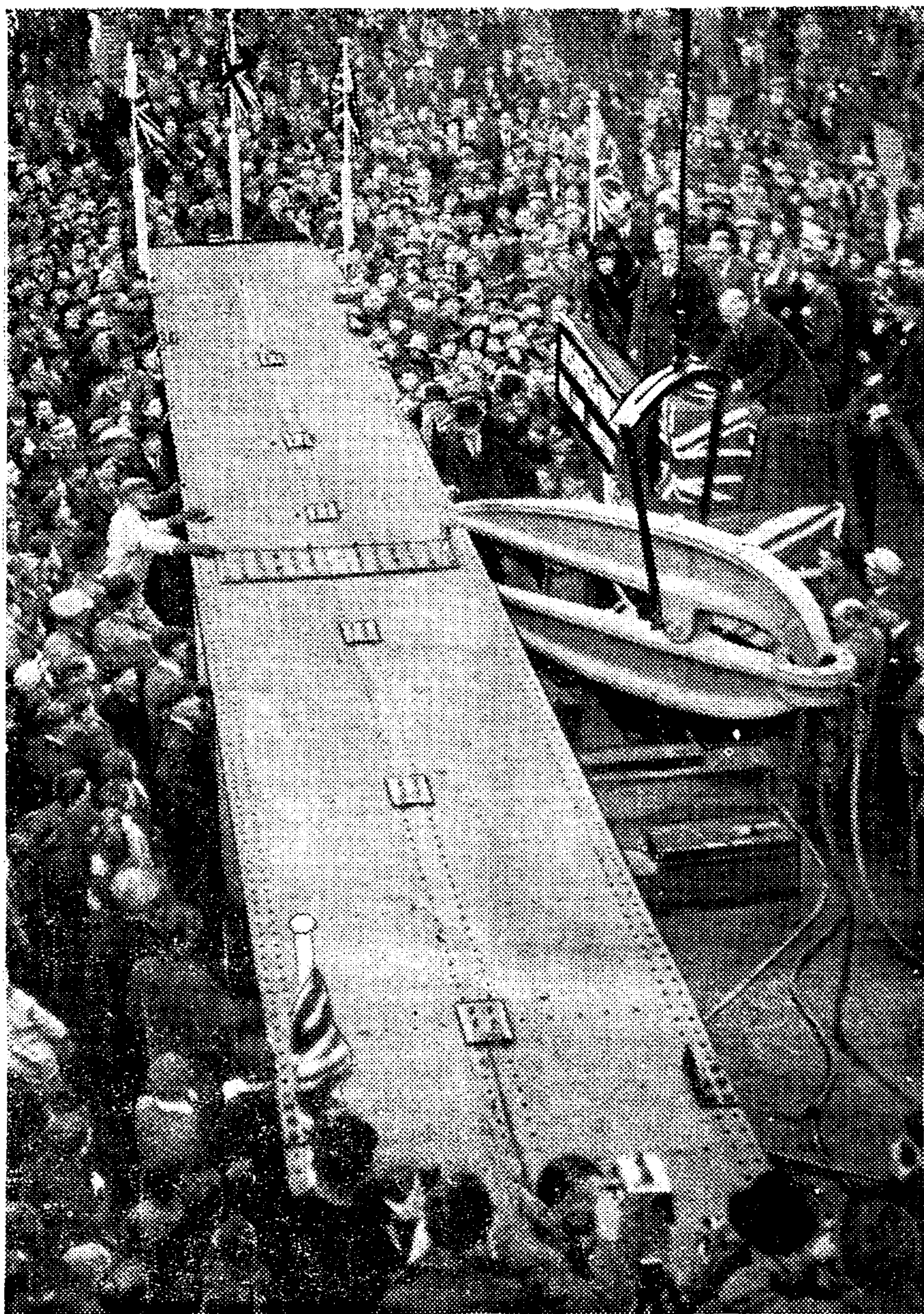
Kerken en kapellen worden toegewijd aan haar zoete en vereerde naam, elke parochie heeft haar beeltenis, elk huis haar lieflijk aanschijn. In haar vaderland wordt zij het middelpunt van een nationale demonstratie op een moment, dat men meent, dat de oudste dochter der Kerk onherroepelijk het communisme gaat toevallen. In de dagen, dat men vreest, dat kerken en kathedralen met de grond zullen worden gelijk gemaakt, wijdt men haar een heerlijke en glorieuse nieuwe basiliek. Hele volksverhuizingen trekken op naar het kleine Lisieux, waar zij eens leefde en bad.

Een bekend vrijzinnig Nederlands schrijver (Henri Borel) trekt uit nieuwsgierigheid ter bedevaart, ontroert bij het simpel speelgoed, dat de kleine heilige eens tot kindervreugd heeft gediend en weergekeerd, vindt hij thuis een rouwmoedig katholiek sterfbed.

Een leger, waarvan men niet weet, aan welke kant het straks misschien zal staan, brengt stil en eerbiedig de vlaggegroet aan de kardinaal-legaat, die uit Rome reist om namens Christus' Stedehouder op aarde de nationale heilige te komen eren en vieren.

't Is de kleine heilige van het stille Lisieux, die ons in deze verwarde en wankele tijd de enige ware en veilige weg gaat tonen, de weg die zij vanuit de hemel zal bewaken en met rozen overstrooien, de weg van orde, tucht, liefde en vredes der harten, waarvan zij het voorbestemde verheven voorbeeld is geweest.

Dat is het grote wonder van de kleine heilige Teresia van het Kindje Jesus.

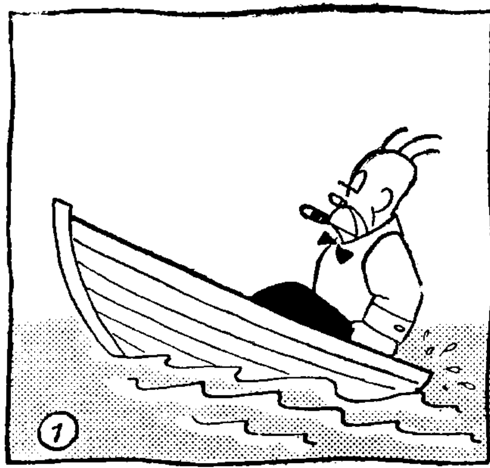

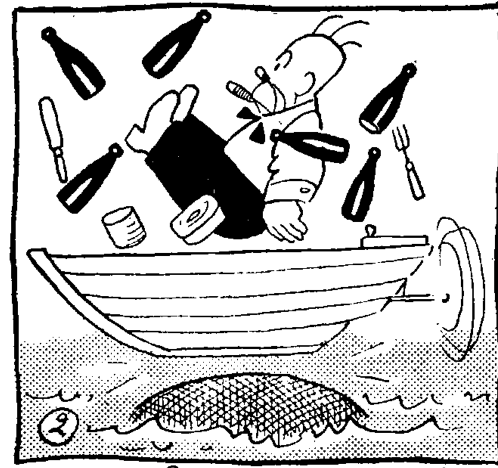
DE KIEL VAN EEN OORLOGSSCHIP WORDT GELEGD. Op de werf te Birkenhead in Engeland werd de kiel van een nieuw oorlogsschip „Prince of Wales" gelegd in tegenwoordigheid van een grote menigte. Het schip zal kanonnen van een nieuwe type hebben. De kosten zijn geschat op 7.000.000 Pond.

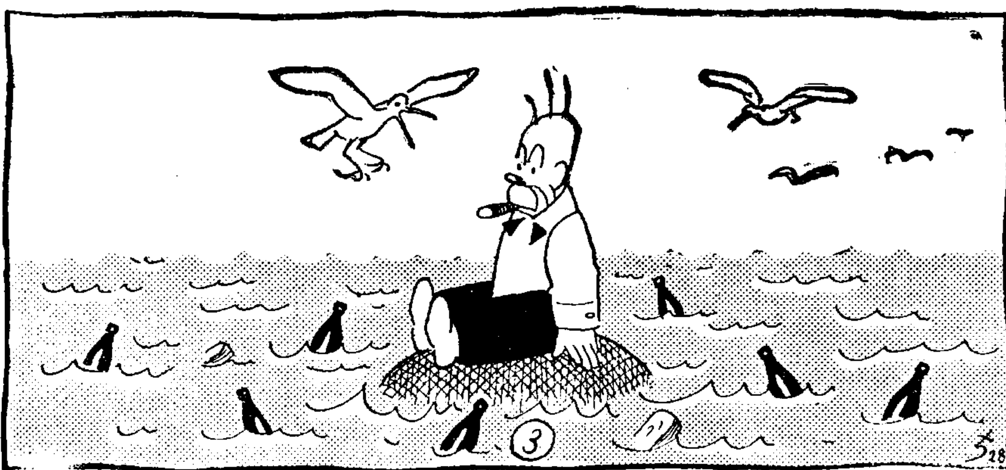
Attentie!

„Ik had echt met je vrouw te doen", zei de ene kerkganger tegen de andere, „zij had onder de dienst een verschrikkelijke hoestaanval. Iedereen keek naar haar."

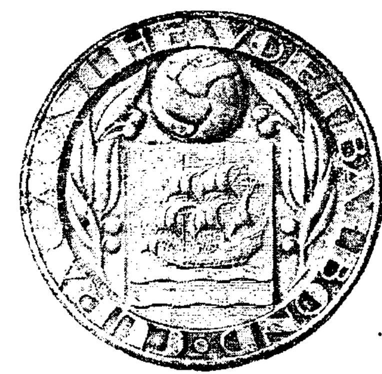
„Maak je om haar niet ongerust, m'n waarde," zei de ander droogjes, „ze had voor 't eerst haar nieuwe hoed op."

ADAMSON LIJDT SCHIPBREUK.

SPORT-RUBRIEK
Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 8 Augustus 1937.

Jong Holland 1 — Scherph. 1	5—0
Asiento 1 — S.U.B.T. 1	4—0
Hercules 1 — Transvaal 1	1—0
D.D.V.O. — Be Quick	2—0
R.C.C. 2 — Volharding 2	gestaakt stand 1—1

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Volharding	8	7	1	0	15	4	15	1.87
Jong Holland	9	6	2	1	27	8	14	1.55
S.U.B.T.	9	5	1	3	17	10	11	1.22
Scherpenheuvel	9	4	2	3	19	13	10	1.11
R.C.C.	8	3	1	4	6	10	7	0.87
Asiento	9	3	1	5	15	16	7	0.77
Hercules	10	3	1	6	6	20	7	0.70
Hollandia	9	3	0	6	16	20	6	0.66
Transvaal	9	1	1	7	5	19	3	0.33
Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
S.U.B.T. 2	3	3	0	0	10	3	6	2.—
R.C.C. 2	1	1	0	0	1	0	2	2.—
Volharding 2	2	1	1	0	1	0	3	1.50
Jong Holland 2	3	1	1	1	5	3	3	1.—
Scherpenheuvel	3	1	0	2	2	7	2	0.66
Asiento 2	3	1	0	2	4	3	2	0.66
Transvaal 2	2	0	1	1	0	3	1	0.50
Hercules 2	3	0	1	2	3	7	1	0.33
B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Feyenoord	4	3	0	1	8	3	6	1.50
Atletico	2	1	1	0	5	3	3	1.50
D.C.C.	3	1	2	0	2	1	4	1.33
Jong Curaçao	3	1	1	1	6	3	3	1.—
D.D.V.O.	5	2	1	2	5	3	5	1.—
Be Quick	4	1	2	1	5	5	4	1.—
Hilversum	3	0	1	2	1	5	1	0.33
P.S.V.	2	0	0	2	1	10	0	0.00

HET BESTUUR.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, **de heer H. A. Dennert, Breedestraat** 181, telefoon 640.

Zonderlinge huwelijken.

Er was een periode, dat het regelmatig berichten stroomde uit de Verenigde Staten over de zonderlinge manier, waarop daar een huwelijk was gesloten. Lang is het huwelijk in de lucht, in een vliegmachine, een smakeloze sensatie geweest. Men deed van alles, om toch maar in de krant te komen. Indien de vliegmachine te duur was, koos men desnoods een lugubere attractie. Het ene paar liet zich op een kerkhof trouwen, het andere paar in de muil van een aan het strand aangespoelde walvis.

Juni is in de Ver. Staten de maand bij uitstek om te trouwen. De maand Juni van dit jaar nu heeft aangetoond, dat de rage van het dwaze en sensationele aan het afnemen is en wel voorgoed voorbij lijkt. Het kan moeilijk nog dwazer en ook het feit, dat de levensomstandigheden na de grotere crisis veel zwaarder zijn geworden, heeft er het zijne toe bijgedragen, om aan de buitensporigheden een eind te maken.

Intussen was het huwelijk boven de wolken niet bepaald een Amerikaanse uitvinding, alhoewel het in de Ver. Staten in het groot bedreven werd, aangezien er altijd genoeg ambtenaren van de burgerlijke stand gevonden werden, die voor flink geld de sensatie mogelijk maakten.

Is 't niet zo?

Over iedere kwestie bestaan maar twee meningen: de onze en de verkeerde.

Gelijkenis.

In de oorlog is 't net als in de bioscoop. Vooraan flikkert het en achteraan zijn de beste plaatsen.